

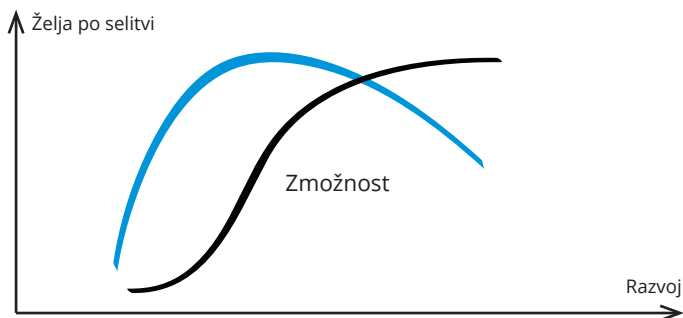

Kaj nas učijo dejstva in številke?

Mobilnost je univerzalna značilnost človeštva. Ljudje so bili mobilni in se selili od začetka človeštva; in ni razloga, da bi se to kdaj spremenilo. Za mednarodne migracije obstaja toliko razlogov, kolikor je migrantov, in ti razlogi se pogosto prekrivajo. Osebni motivi, revščina, konflikti, naravne katastrofe, kršitve človekovih pravic in diskriminacija na podlagi spola so le nekateri dejavniki, ki lahko vplivajo na odločitev za selitev. Številne šibke države, ki niso med najrevnejšimi, so ustvarile okoliščine, ki posameznike potisnejo v iskanje boljšega okolja. **Revščina ni edini dejavnik, ki ljudi spodbuja k prehajanju meja.**

Številne študije (2) dokazujejo, da **na mednarodni ravni ne migrirajo najrevnejši med revnimi, preprosto ker le-ti nimajo sredstev za preseljevanje.** Večina migrantov ne prihaja iz najmanj razvitih držav. Države, iz katerih prihaja največje število migrantov, na primer Mehika, Kitajska in Filipini (3), so tri med številnimi državami z naraščajočimi kazalniki družbeno-gospodarskega razvoja.

Pravzaprav raziskave potrjujejo, da **v kratkoročnem in srednjeročnem obdobju družbeno-gospodarski razvoj države spodbuja mednarodne migracije** (4). Michael Clemens s Centra za globalni razvoj (Centre for Global Development) je dokazal, da »v času 'prehodne mobilnosti' na splošno emigracija z gospodarskim razvojem narašča, dokler država ne doseže višjega srednjega dohodka, in šele nato upada« (5).

Slika 1

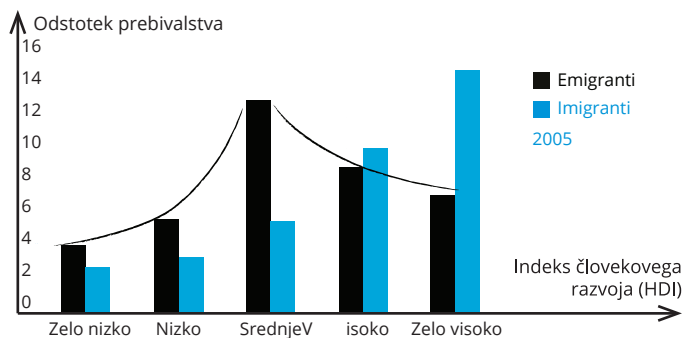
Višja pričakovanja, boljši dostop do sredstev za selitev, nižji stroški in tveganja, povezana z migracijami, so lahko dejavniki, ki posameznike spodbudijo k selitvi. Šele v precej kasnejši stopnji bodo migracije izven države postopno upadale (slika 1).

Se strinjate?

»... Ideja je ljudi zadržati, kjer so, z močnimi prizadevanji za razvoj in izobraževanje mladih, da ljudje nimajo namena oditi ...« (1)
François Hollande, predsednik Francoske republike, september 2015

Pogosto slišimo ...

Revščina je temeljni vzrok mednarodnih migracij. Najrevnejši med revnimi so tisti, ki se v iskanju boljših gospodarskih priložnosti in dostojnih življenjskih pogojev selijo v razvite države, saj so v svoji domovini brez prihodnosti. Če pomagamo izboljšati splošne gospodarske razmere v državah v razvoju, se bo zmanjšala tudi stopnja preseljevanja v razviti svet. Politike in prakse za zmanjšanje toka mednarodnih migrantov so bile osredotočene na izkoreninjenje revščine, kar lahko posledično vpliva na mobilnost ljudi.

Slika 2

Ta migracijska krivulja je povezana s stopnjo človekovega razvoja. Kot kaže študija pod vodstvom Heina de Haasa, je delež ljudi, ki se selijo v tujino, najvišji v državah s srednjo stopnjo človekovega razvoja. Države z nizkim indeksom človekovega razvoja imajo nizek delež izseljencev, celo nižji od držav, ki so glede na indeks človekovega razvoja uvrščene visoko (slika 2) (6).

Ta proces predstavlja resničnost za številne države; vendar pa je pogosto spregledan in v političnem diskurzu ter strategijah ni upoštevan. François Crépeau, posebni poročevalec Združenih narodov o človekovih pravicah migrantov, je na primer potrdil, da »se politiki, če menijo, da bodo z dodelitvijo 500 milijard evrov Afriki omejili priseljevanje v naslednjih petih letih, motijo.« Kljub temu »to ne pomeni, da naj ne bi razvite države pomagale drugim državam, da sledijo svoji razvojni poti ...« (7).

Odnos med migracijami in zmanjšanjem revščine je zapleten ter vprašljiv. Nedavna študija o povezavi med migracijami in razvojem je sklenila: »Med revščino, gospodarskim razvojem, rastjo prebivalstva, družbenimi in političnimi spremembami na eni strani

ter mednarodnimi migracijami na drugi ni neposredne povezave. Zmanjšanje revščine samo po sebi ni strategija zmanjšanja migracij.« Zmanjšanje revščine je torej nujen, a ne zadosten pogoj za boj proti prisilnemu preseljevanju. Med drugimi dejavniki je potrebno naslavljati tudi neenakosti znotraj držav in med državami.

Najbolj zaskrbljujoče dejstvo, na katerem temelji ta mit, je, da so migracije pojmovane kot nekaj neželenega, kar zanika njihov pozitiven prispevek k trajnostnemu razvoju v namembnih, tranzitnih in izvornih državah. Agenda 2030 za trajnostni razvoj (9) je potrdila nesporno idejo, da so migracije in razvoj medsebojno povezani: »Prepoznavamo pozitiven prispevek migrantov k vključujoči rasti in trajnostnem razvoju.«

Država, iz katere prihaja največ migrantov, je rastoče gospodarstvo

Med državami, iz katerih prihaja največje število migrantov, so Filipini, ki so tudi odličen primer migracijske krivulje (slika 2). Čeprav danes spadajo med države s srednjim dohodkom, se Filipini podobno kot številna rastoča gospodarstva soočajo z izzivom vključujoče gospodarske rasti in enake prerazdelitve, kar posledično pomeni izvajanje reform. To razvojno vprašanje ostaja eden od dejavnikov, ki so državo pripeljali do največjega deleža emigrantskih delavcev. Številni med njimi so začasni delavci, na primer medicinske sestre, mornarji ali hišni pomočniki, ki velik del svojih prihrankov v obliki nakazil pošiljajo svojim družinam, ki so ostale v državi (10). Pravzaprav je spodbujanje zaposlovanja v tujini vladna politika. Kljub naraščajoči stopnji gospodarskega razvoja so Filipini med državami z najvišjim deležem prebivalstva, ki dela v tujini.

Viri:

- (1) Izsek iz izjave Françoisa Hollanda, predsednika Francije, na odprtju Convergences World Forum-a 8. septembra 2015 (<http://tinyurl.com/hadf9ky>).
- (2) De Haas, Heins (2008): Migration and development: A theoretical perspective. International Migration Institute, University of Oxford (<http://tinyurl.com/zjqmoog>). Tudi: Catherine Wihtol de Wenden (2009): La Globalisation humaine. Puf, 2009.
Laure Borgomano (2013): »Pauvreté et inégalités mondiales: la migration au service de la justice«, 25. april (<http://tinyurl.com/hyplpkcl>).
Laboratoire Equippe (2010): »Migrations et protection sociale: étude sur les liens et les impacts de court et long terme.« Université de Lille (<http://tinyurl.com/h55ynr7>).
- (3) World Bank (2013): Bilateral Migration Matrix. Posodobljeni podatki predstavljeni v Trendih Divizije za prebivalstvo Oddelka Združenih narodov za ekonomske in socialne zadeve (Department of Economic and Social Affairs – DESA) na področju mednarodnih migracij delovne sile: Pregled leta 2013 – migranti glede na ciljno in izvorno državo (<http://tinyurl.com/bpdullu>).
- (4) »Z naraščajočim bogastvom in vzpostavitvijo mrež migrantov je večji del prebivalstva sposoben migrirati, selektivnost migracij teži k zmanjšanju in ta proces »razvoja« sprva vodi v večjo razširjenost migracij v okviru skupnosti.« (De Haas 2008)
- (5) Clemens, Michael (2014): Does Development Reduce Migration?, Working Paper 359, March 2014. Center for Global Development (<http://tinyurl.com/zlcaxrt>).
- (6) De Haas, Hein (2011): Development leads to more migration (<http://tinyurl.com/jbt5spw>).
- (7) Gotev, Georgi (2015): UN official: More development doesn't mean less immigration. Euractiv.com, 18. junij (<http://tinyurl.com/hxvmb4w>).
- (8) Van Hear, Nicholas in Ninna Nyberg Sorensen (ur.) (2003): The Migration-Development Nexus. International Organization for Migration in United Nations (<http://tinyurl.com/jpn6gws>).
- (9) Spremenimo svet: Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030, ki so jo svetovni voditelji sprejeli 25. septembra 2015 na Vrhu OZN o trajnostnem razvoju v New Yorku.
- (10) Študije glede izseljevanja s Filipinov, kot je »Les migrations internationales des domestiques Philippines: contextes et expériences aux Philippines et a Singapour« (Revue Européenne des Migrations Internationales, 1999), kažejo, da na odločitev za izselitev pomembno vplivajo gospodarske razmere in nižje plače, četudi gre za izseljevanje preko »nedovoljenih« kanalov in čeprav migranti vedo, da so lahko delovni pogoji v namembnih državah zelo slabi.

Slika 1 – Domnevni učinek človekovega razvoja na migracijske zmogljivosti in želje
Slika 2 – Povezava med stopnjo HDI in populacijo imigrantov oz. emigrantov

Naša vizija

Pravico zapustiti svojo državo določa Splošna deklaracija človekovih pravic in ljudje bi morali imeti možnost, da se odločijo ali ne odločijo za selitev. Če bi morale razvojne politike na področju migracij služiti enemu cilju, bi ta moral biti ustvarjanje pogojev za to odločitev. Dokler ne obstajajo gospodarske priložnosti za dostojno življenje, dokler obstajajo vojne in kršitve človekovih pravic ter nestabilne države, bodo migracije ostajale nujnost in ne le izbira.

Gradivo so razvile organizacije Forum des Organisations de Solidarité Internationale issues des Migrations (FORIM) in International Catholic Migration Commission (ICMC) Evrope v sodelovanju z delovno skupino za migracije ter razvoj Evropskega združenja nevladnih organizacij za pomoč in razvoj (European NGO Confederation for Relief and Development – CONCORD). Slovenska inačica je nastala v sklopu projekta Svetovljanska Evropa, ki ga financira Evropska komisija in deloma sofinancira Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije. 2016

SLOGA
SLOVENIAN GLOBAL ACTION

worldwide europe

MEDNARODNO RAZVOJNO
SODELOVANJE SLOVENIJE
SLOVENIA'S DEVELOPMENT
COOPERATION

POVEJ
NAPREJ!

Mit 02 Nedovoljeno priseljevanje v Evropo je mogoče zmanjšati z razvojno pomočjo in sodelovanjem

Kaj nas učijo dejstva in številke?

Da bi osvetlili to vprašanje, se moramo dotakniti načel Evropske unije. **Temeljni cilj razvojne pomoči je zmanjšati in dolgoročno izkoreniniti revščino**, kot je zapisano v 208. členu Lizbonske pogodbe in v Evropskem soglasju o humanitarni pomoči. Glavni cilj razvojne pomoči ni »ljudem preprečevati priseljevanje«.

Razvojna pomoč občutno prispeva k izboljšanju možnosti preživetja, dostopa do izobraževanja, h krepitvi družbene enakosti in gospodarske rasti ter kot taka prispeva, da so dolgoročno migracije zgolj izbira in ne nuja.

Osrediščenje razvojne pomoči v cilj zmanjševanja nedovoljenega priseljevanja bi določalo izbor držav prejemnic razvojne pomoči na podlagi dejstva, ali so države, iz katerih prihajajo migranti, in ne na podlagi njihovih razvojnih potreb. Po takšni logiki bi države, kot so Haiti, Kambodža in Srednjeafriška republika, ki so v statistikah FRONTEX-a o nedovoljenih migracijah malo prisotne, prejele manj razvojne pomoči, kljub temu da so še vedno med najmanj razvitimi državami.

Ne glede na idejo, na kateri temelji, lahko ima uporaba razvojne pomoči kot orodja za zajezitev priseljevanja celo nasproten učinek, saj so številne študije pokazale, da razvoj dejansko kratkoročno spodbuja priseljevanje (mit 1): izven meja države se ne selijo najrevnejši, saj preprosto nimajo sredstev in virov za to (mita 1 in 3).

Instrumentalizacije razvojne pomoči z namenom upravljanja migracij torej ni mogoče utemeljiti niti na podlagi načel Evropske unije ne glede na njeno »učinkovitost«. Kljub temu voditelji Evropske unije ta pristop pogosto uporabljajo v svoji volilni retoriki, da bi pridobili politično in volilno podporo.

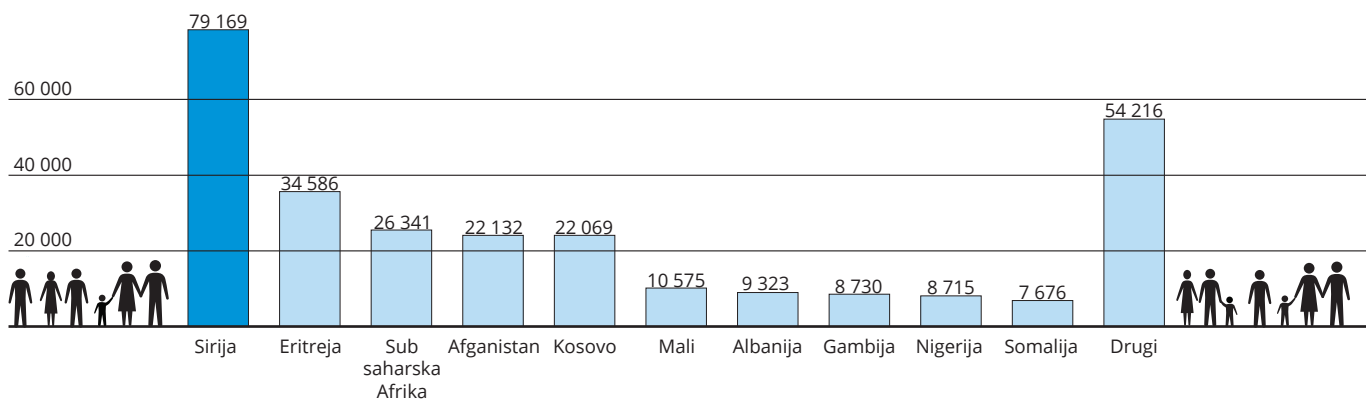
Se strinjate?

»Zdaj moramo sprejeti vse potrebne ukrepe, da preprečimo vkrcanje mladih Afričanov na ladjo v Libiji.«

Liliane Ploumen, ministrica za zunanjo trgovino in razvojno sodelovanje, Nizozemska

Pogosto slišimo ...

V času trajajoče begunske krize v Sredozemlju sta razvojna pomoč in razvojno sodelovanje pomembna instrumenta preprečevanja ali zmanjševanja nedovoljenih migracij v Evropo; povezana z idejo, da bi morala Evropska unija okrepiti prizadevanja pri »iskanju strukturnih rešitev v Afriki, ki bodo naslavljale temeljne vzroke migracij«.

Število migrantov, ki so leta 2014 vstopili v Evropo, glede na državljanstvo (po podatkih Frontex-a)

Kaj naj bi prinesla razvojna pomoč?

Bakary in Moussa sta Mavretanca. Prvi živi v Franciji 42, drugi pa 10 let. Bakary je upokojen, Moussa pa zaposlen. Oba sta aktivna v civilni družbi in organizirata humanitarne akcije v Franciji ter Mavretaniji. Pravita:

»Ali /odločevalci/ dobro izkoristijo razvojno pomoč? Ali razvojna pomoč ustvarja delovna mesta ali zagotavlja priložnosti? Mlade želijo obdržati /v Mavretaniji/, vendar s čim? Številni ne bi prišli v Evropo, če bi imeli možnost izbire. Mnogi se vrnejo v Mavretanijo, ko imajo sredstva za vrnitev. Kar potrebujemo, je reševanje vprašanj, ki ljudi silijo, da zapustijo svojo državo, torej odpravo revščine, ustvarjanje priložnosti in izboljšanje življenjskih pogojev ljudi. Frontex ne bo odgovoril na ta vprašanja. Poleg tega ali pomoč dejansko doseže tiste, ki jo najbolj potrebujejo? /Odločevalci/ se morajo osredotočiti na učinkovitost pomoči, namesto da poizkušajo ljudem onemogočiti mobilnost, saj so vedno bili mobilni.«

Naša vizija

Migracije so bile del človeške zgodovine od samega začetka. Ljudje imajo pravico, da zapustijo svojo državo. To pravico je potrebno spoštovati v izvornih in tranzitnih državah ter državah sprejemnicah. Na splošno je potrebno migracije obravnavati kot priložnost in ne kot grožnjo.

Politike morajo podpirati človekove pravice, dostojnost, dostojanstvo, blaginjo in sprejeti ljudi, ki potrebujejo pomoč.

Razvojno sodelovanje ni odgovor na t. i. »nedovoljene« migracije. Nedovoljene migracije je mogoče naslavljati le z odpravljanjem temeljnih vzrokov prisilnih migracij in razseljevanja ter z ustvarjanjem zakonitih in varnih možnosti za preseljevanje za tiste, ki se morajo ali želijo preseliti.

Razvojne pomoči se nikoli ne sme uporabljati kot pogajalskega orodja za preprečevanje preseljevanja, ampak mora še naprej temeljiti na potrebah s ciljem reševanja življenj in izkoreninjenja revščine, kot določa Lizbonska pogodba.

Na področju migracij je potrebno raziskati večjo skladnost politik za razvoj – med politikami, kot so trgovinska, ribiška, kmetijska, potrošniška in davčna. Upoštevati je potrebno vpliv teh politik na preživetje ljudi, na migracijsko dinamiko in učinke razvojne pomoči.

Razvojno pomoč je potrebno uporabiti za izvajanje dolgoročnih strategij in je ne preusmerjati v kratkoročne izredne odzive.

Gradivo so razvile organizacije Forum des Organisations de Solidarité Internationale issues des Migrations (FORIM) in International Catholic Migration Commission (ICMC) Europe v sodelovanju z delovno skupino za migracije ter razvoj Evropskega združenja nevladnih organizacij za pomoč in razvoj (European NGO Confederation for Relief and Development – CONCORD). Slovenska inačica je nastala v sklopu projekta Svetovljanska Evropa, ki ga financira Evropska komisija in deloma sofinancira Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije. 2016

SLOGA
SLOVENIAN GLOBAL ACTION

worldwide europe

MEĐNARODNO RAZVOJNO
SODELOVANJE SLOVENIJE
SLOVENIA'S DEVELOPMENT
COOPERATION

**POVEJ
NAPREJ!**

Mit 03 Večina preseljevanja poteka iz držav v razvoju v razvite države, iz revnih v bogate države

Kaj nas učijo dejstva in številke?

Danes je po ocenah po svetu 232 milijonov mednarodnih migrantov (1). Kot »mednarodni migrant« je obravnavana vsaka oseba (moški, ženska ali otrok), ki živi izven države rojstva. Mednarodni migranti predstavljajo nekaj več kot tri odstotke svetovnega prebivalstva. Četudi so mednarodne migracije zaradi števila migrantov danes pomembnejše, je delež mednarodnih migrantov glede na svetovno prebivalstvo v zadnjih 25 letih ostal stabilen – v letu 1990 je znašal 2,9 odstotkov.

Na eni strani večina čezmejnih migracijskih gibanj poteka med državami v razvoju: leta 2013 je 35,5 odstotkov vseh mednarodnih migrantov (82,3 milijona ljudi) (2), kar predstavlja največji delež mednarodnih migracijskih tokov, prihajalo iz držav v razvoju in so se naselili v drugi državi v razvoju.

Po drugi strani pa je **81,9 milijonov migrantov z globalnega juga, ki so živeli na globalnem severu (2), predstavljali le tretjino mednarodnih migrantov in en odstotek svetovnega prebivalstva.**

Pri pregledu mednarodnih migracij moramo upoštevati tudi preseljevanje ljudi s severa, ki ne živijo v državi rojstva. Tudi oni so migranti, čeprav jih pogosto imenujemo »izseljenci«. Leta 2013 jih je bilo 67,4 milijone: 53,7 odstotkov jih je živel v drugi državi globalnega severa, 13,7 milijonov pa v državi globalnega juga.

Ne glede na to, od kod prihajajo (s severa ali juga), se migranti pretežno naselijo v državi blizu izvorne države ali v državi, s katero imajo zgodovinske ali kulturne povezave.

Če podrobneje pogledamo razmere v Evropski uniji in številke migrantov, ki ne prihajajo iz Evropske unije, nam statistike pokažejo, da so leta 2011 migranti iz držav z nizkim indeksom človekovega razvoja (Human Development Index – HDI)* predstavljali zgolj 7,6 odstotkov celotnega števila mednarodnih migrantov. Ob tem je pomembno, da so države z nizkim HDI večinoma v Podсахarski Afriki ali Južni Aziji. Ostalih 92,4 odstotkov migrantov je prihajalo iz držav s srednjo ali visoko stopnjo razvoja. V države članice Evropske unije poteka večina migracij iz držav, ki niso članice Evropske unije, iz evropskih držav (37,2 odstotka) (3). V letu 2012 je bil na primer skoraj eden od dveh priseljencev, ki je prišel v Francijo, rojen v drugi evropski državi, medtem ko so le trije od desetih migrantov prišli iz afriških držav (4).

Statistike kažejo, da smo daleč od pogosto uporabljenih fraz, ki temeljijo na ideji, da gibanja ljudi potekajo iz revnih v bogate države.

*Indeks, ki vključuje kazalnike pričakovane življenjske dobe, stopnjo pismenosti, izobrazbe in BDP na prebivalca.

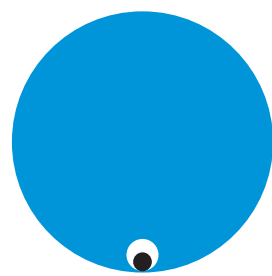
Se strinjate?

»Francija ne more gostiti vse bede sveta in Evrope.«

Manuel Valls, francoski predsednik vlade in takratni minister za notranje zadeve, september 2012

Pogosto slišimo ...

Razvite države severa so preplavljene z ogromnim tokom imigrantov iz revnih držav globalnega juga. Migracije se pojavljajo v enosmerni linearni obliki, z globalnega juga proti globalnemu severu.

- Svetovno prebivalstvo
- Mednarodni migranti
- Jug-Sever migracije

To je tisti odstotek, o katerem se pogovarjajo ljudje!

So tako različni?

»Kmalu bo tri leta, odkar sem se preselila v Bruselj. Sem sem prišla takoj po zaključku študija v Veliki Britaniji. Izbrala sem Bruselj, saj je bila Belgija preprosta država zame kot Evropejko; mogoče je najti zaposlitev z angleščino in španščino kot delovnim jezikoma, posameznik se ne počuti kot »outsider«, saj je zelo multikulturna, dobro je povezana s preostalim svetom in živim lahko zelo podoben način življenja, kot bi ga živela v Spaniji (kljub manj sončnim dnevem).« (Leila, Španka)

»V Franciji živim 20 let. Prišel sem leta 1995 s ciljem študija in usposabljanja. Moja izvorna država, Gvineja, je kot nekdanja francoska kolonija frankofonska država. Zato mi je bilo lažje priti v Francijo, saj sem že govoril jezik. Po diplomi sem želel pridobiti izkušnje in izkoristiti različne poklicne priložnosti, ki so mi bile ponujene zahvaljujoč moji diplomi iz računalništva. Takoj sem našel službo. Potem sem si tukaj ustvaril družino. To me žene, da ostajam tukaj. Vendar sem še vedno z eno nogo tukaj in z drugo nogo tam. Gvinejo obiščem skoraj vsako leto in razmišljam, da bi se nekoč vrnil. Selitev je osebna izbira.« (Thierno, Gvinejec)

Naša vizija

Mobilnost je vedno bila sestavni del človeške narave in je vedno prispevala h gradnji ter krepitvi gospodarskega, družbenega in kulturnega bogastva sveta. Namesto da jih obravnavamo kot družbeno in individualno vprašanje, so migracije v volilne namene pogosto razglašene za grešnega kozla. Tako se politični diskurz o migracijah spreminja z dneva v dan in posledično povečuje vrzel med zaznavanjem ter resničnostjo tega pojava.

Mediji in politiki se morajo, ko govorijo o migracijah, izogibati populistične retorike in uporabljati dejanske podatke!

Viri:

- (1) United Nations Department of Economic and Social Affairs (2013): The number of international migrants worldwide reaches 232 million (http://esa.un.org/unmigration/documents/the_number_of_international_migrants.pdf). Številka je bila posodobljena v Migration and Remittances Factbook 2015 (Svetovna banka, maj 2015) in je zdaj ocenjena na 247 milijonov ljudi.
- (2) Pregled migracij po svetu v letu 2013, Info migrations n°36 – februar 2014, Oddelek za statistike, študije in dokumentacijo francoskega ministrstva za notranje zadeve.
- (3) Eurostat (2012): Statistike o migracijah in priseljencih – podatki za december 2012 (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics/fr).
- (4) Brutel, Chantal (2014): Les immigrés récemment arrivés en France – Une immigration de plus en plus européenne. Insee (http://www.insee.fr/fr/themes/document.asp?ref_id=ip1524#inter2).

Gradivo so razvile organizacije Forum des Organisations de Solidarité Internationale issues des Migrations (FORIM) in International Catholic Migration Commission (ICMC) Europe v sodelovanju z delovno skupino za migracije ter razvoj Evropskega združenja nevladnih organizacij za pomoč in razvoj (European NGO Confederation for Relief and Development – CONCORD). Slovenska inačica je nastala v sklopu projekta Svetovljanska Evropa, ki ga financira Evropska komisija in deloma sofinancira Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije. 2016

SLOGA
SLOVENIAN GLOBAL ACTION

worldwide europe

MEDNARODNO RAZVOJNO
SODELOVANJE SLOVENIJE
SLOVENIA'S DEVELOPMENT
COOPERATION

**POVEJ
NAPREJ!**

Kaj nas učijo dejstva in številke?

Migranti s prenosom denarja, veščin, tehnologije, modelov vladanja, vrednot in idej pomembno prispevajo tako k razvoju svojih izvornih kot tudi namembnih držav.

Po podatkih Združenih narodov je bilo leta 2013 po svetu 232 milijonov mednarodnih migrantov (3). Približno 180 milijonov jih je prihajalo iz držav v razvoju in so redno nakazovali denar v domovino. Leta 2015 so migranti svojim družinam in prijateljem nakazali skupaj 400 milijard evrov (oz. 440 milijard ameriških dolarjev), kar je trikrat višji znesek od celotne tuje pomoči na globalni ravni (približno 123 milijard evrov oz. 135 milijard ameriških dolarjev v letu 2013). Po pričakovanjih bo ta znesek do leta 2017 dosegel 437 milijard evrov (oz. 479 milijard ameriških dolarjev). Na ravni držav je v letu 2013 Indija prejela 65 milijard evrov (oz. 72 milijard ameriških dolarjev), kar je več od njenega izvoza na področju informacijskih tehnologij; v Egiptu so nakazila migrantov (remittances) trikrat višja od prihodkov od Sueškega prekopa; v Tadžikistanu nakazila migrantov predstavljajo 42 odstotkov BDP-ja. V revnejših, manjših, šibkih državah, ki jih je prizadela kriza, kot sta Somalija in Haiti, so nakazila migrantov skoraj edina rešilna bilka (4).

Nakazila migrantov pogosto učinkujejo kot zavarovanje in zelo pomembno vplivajo na življenja družin ter skupnosti, ki so ostala v izvornih državah, saj zavarujejo njihovo preživetje, še posebej v časih težav ali kriz.

Za razliko od tuje razvojne pomoči gredo nakazila neposredno družinam in prijateljem. Še pomembneje je dejstvo, da za razliko od tujih naložb nakazila ne prenehajo ob prvih znakih težav v državah, iz katerih migranti prihajajo.

Ob tem je pomembno, **da je sposobnost migrantov podpirati svoje družine z nakazili odvisna od njihovega statusa in oblike zaposlitve:** neurejen status slabi to zmogljivost, saj nekateri migranti v prekernih situacijah prejemajo malo ali nič denarja za njihovo delo. Tako je zagovarjanje več zakonitih migracijskih kanalov z nižjimi človeškimi in materialnimi stroški bolj učinkovit način pomoči tistim, ki ostajajo v izvornih državah, in spodbujanja razvoja v državah, iz katerih migranti prihajajo.

Izraz 'beg možganov' se pogosto uporablja za negativno opredelitev vpliva migracij na izvorne države. Izraz je skovala British Royal Society za opis odliva znanstvenikov in tehnologov v Združene države Amerike ter Kanado v 50-ih in začetku 60-ih let prejšnjega stoletja. Od takrat je bil koncept dokazan kot zavajajoč. **Sklepi raziskav kažejo, da je izguba znanj v državah, iz katerih migranti prihajajo, veliko bolj zapletena, saj ima kratko- in dolgoročne posledice za trajnostni razvoj.** Kot primernejši izraz za opis začasnega in stalnega pretoka usposobljenih ter nekvalificiranih oseb, da pridobijo izkušnje v tujini, je

Se strinjate?

»Raziščite mnenje ljudi o svetovnih prizadevanjih za zmanjšanje revščine in izboljšanje življenja ljudi ter pojavila se bo rdeča nit: ljudje v bogatih državah menijo, da je pomembno, da ljudje v revnih državah tam tudi ostanejo.«
The Atlantic, februar 2014 (1)

Pogosto slišimo ...

Nedavni migracijski tokovi iz držav globalnega juga v Evropsko unijo in druge visoko industrializirane države spodbujajo razvoj v izvornih državah. Negativen učinek za izvorne države je predvsem posledica izgube človeškega kapitala in bega možganov: visoko izobraženi ter nadarjeni migranti pomena svoje usposobljenosti ne izkoristijo v domačih državah in iščejo zaposlitev v tujini. Poleg tega nakazila migrantov v domovino ovirajo razvoj izvornih držav in ustvarjajo odvisnost (2). Zato je bolje »ljudem pomagati v njihovih državah«, da bodo potencialni migranti ostali in razvijali svoje izvorne države od znotraj.

predlagan tok veščin (beg možganov/priliv možganov).

Opredelitev bega možganov temelji na ideji, da migracije usposobljenih delavcev siromašijo stalno zalogo delovne sile v državi, iz katere migranti prihajajo. **Znanja in veščine niso ne prirojene niti količinsko omejene.** Pridobljene so z naporom in številčnost tega usposobljenega prebivalstva se spreminja kot posledica vlaganja v izobraževanje s strani vlade ter posameznih gospodinjstev. Emigriranje družinskega člana s posledičnimi nakazili povečuje zmogljivost družine za vlaganje v izobraževanje tistih, ki so ostali v izvorni državi, in tudi spodbuja mlajše k uspehu v izobraževalnem procesu (5).

Ideja bega možganov je spodbudila posebne pomisleke v zdravstvenem sektorju glede izseljevanja strokovnjakov na področju zdravstva iz držav v razvoju.

Ti pomisleki so spodbudili države članice Svetovne zdravstvene organizacije, da so leta 2010 sprejele nezavezujoč Globalni kodeks ravnanja o mednarodnem zaposlovanju zdravstvenih delavcev. Kodeks med drugim določa, da bi države članice morale »preprečevati aktivno zaposlovanje zdravstvenih delavcev iz držav v razvoju, ki se soočajo s kritičnim pomanjkanjem zdravstvenih delavcev«.

V vmesnem času študija o afriških zdravstvenih delavcih ni dokazala pomembnega vpliva migracij na zdravstvene delavce glede na številne zdravstvene kazalnike, kot so umrljivost dojenčkov, stopnja cepljenj, okužbe dihal pri otrocih in zdravljenje, razširjenost virusa HIV in zdravljenje (6). Ravno nasprotno, afriške države z največjim odlivom zdravnikov glede na delež celotnega prebivalstva, kot so Alžirija, Gana ali Južnoafriška republika, imajo najnižje stopnje smrtnosti otrok; prav tako je študija ugotovila, da je v teh državah dovolj zdravnikov in medicinskih sester, ki ostanejo v državi, da ne pride do zloma sistema (7).

Obstajajo tudi številni dokazi, da migracije izboljšujejo prenos znanj, tehnologij in celo demokratičnih vrednot v primeru tistih, ki so živeli v demokratičnih državah (7). Najvišje položaje na univerzah, v raziskovalnih institucijah in vladah, vključno s pomembnimi ministrstvi, v številnih državah v razvoju zasedajo posamezniki, ki so v določenem obdobju bodisi študirali in/ali se izobraževali v industrializiranih državah, preden so se vrnili v svojo izvorno državo. S stalno ali začasno vrnitvijo so migranti prinesli dragocene izkušnje managementa, podjetniške veščine, dostop do globalnih omrežij in kapitala.

Naša vizija

Pravica zapustiti svojo državo je ključna sestavina človekove svobode in jo je kot takšno potrebno varovati. Namesto ciljati na ničelne migracije kot pogoj za razvoj držav globalnega juga morajo prizadevanja spodbujati migracije z odpiranjem zakonitih poti, brez zviševanja družbenih, gospodarskih in predvsem človeških stroškov migracij. Ukrepi, ki spodbujajo krožne migracije, so občutno učinkovitejši pri spodbujanju razvoja izvornih držav kot dragi sistemi mejnega nadzora, katerih namen je migrante obdržati izven t. i. »bogatih« držav.

Viri:

- (1) Raviv, Shaun (2014): Why 'Brain Drain' Can Actually Benefit African Countries. The Atlantic (<http://www.theatlantic.com/international/archive/2014/02/why-brain-drain-can-actually-benefit-african-countries/283750/>).
  - (2) Vargas-Silva, Carlos (2011): Migration and Development. The Migration Observatory at the University of Oxford (<http://www.migrationobservatory.ox.ac.uk/policy-primers/migration-and-development>).
  - (3) Številka je bila posodobljena v Migration and Remittances Factbook 2015 (Svetovna banka, maj 2015) in je zdaj ocenjena na 247 milijonov ljudi.
  - (4) Ratha, Dilip (2014): The hidden force in global economics: sending money home. People Move blog, The World Bank (<https://blogs.worldbank.org/peoplemove/>).
  - (5) Paul Collier (2013): Exodus. Immigration and multiculturalism in the 21st century, Allen Lane, London.
  - (6) Clemens, Michael A. (2013): What do we know about skilled migration and development? Washington, DC: Migration Policy Institute.
- Tudi: Gillian Brock in Michael Blake (2015): Debating Brain Drain: May Governments Restrict Emigration? Oxford: Oxford University Press.
- (7) Sebastian Mallaby (2015): Net benefit. How to Understand the Economic Impact of Migration. Foreign Affairs, september 2015.
  - (8) International Organization for Migration (2012): MIDA Ghana Health Project Report (<http://www.iom.int/files/live/sites/iom/files/Country/docs/MIDA-Ghana-Health-Project-2012.pdf>).

Mobilnost: priložnost za korist obeh strani

Priseljevanje usposobljenih in visoko kvalificiranih zdravstvenih delavcev je v zadnjih letih postalo pomemben del gospodarskega razvoja v Evropski uniji. Glede na ocene v tujini dela 24 odstotkov medicinskih sester, ki so se usposabljele v Gani, in 71 odstotkov le-teh, ki so Gano zapustile med letoma 2002 in 2005, so odšle v Veliko Britanijo. Vendar pa se veliko mladih in usposobljenih ganskih zdravstvenih delavcev odloča za stalno ali začasno vrnitev v domovino, da izkoristijo naraščajoče zaposlitvene možnosti in predvsem da svoje izkušnje uporabijo v Gani.

Projekt »MIDA zdravje« (MIDA Ghana Health), ki ga izvaja Mednarodna organizacija za migracije (International Organization for Migration – IOM) v tesnem sodelovanju z ganskim ministrstvom za zdravje, je med letoma 2008 in 2012 omogočil več kot 250 začasnih zaposlitev v Gani. To je omogočilo prenos znanj in veščin ter tudi krepitev zmogljivosti ganske diaspore v bolnicah in zdravstvenih institucijah v Gani. »Želim deliti znanje, ki sem ga pridobila: želim ga prinesiti nazaj domov,« pravi medicinska sestra, vključena v projekt (8).

Gradivo so razvile organizacije Forum des Organisations de Solidarité Internationale issues des Migrations (FORIM) in International Catholic Migration Commission (ICMC) Europe v sodelovanju z delovno skupino za migracije ter razvoj Evropskega združenja nevladnih organizacij za pomoč in razvoj (European NGO Confederation for Relief and Development – CONCORD). Slovenska inačica je nastala v sklopu projekta Svetovljanska Evropa, ki ga financira Evropska komisija in deloma sofinancira Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije. 2016

SLOGA
SLOVENIAN GLOBAL ACTION

worldwide europe

MEDNARODNO RAZVOJNO
SODELOVANJE SLOVENIJE
SLOVENIA'S DEVELOPMENT
COOPERATION

**POVEJ
NAPREJ!**

Mit 05 Migracije koristijo le posameznikom, ki emigrirajo, in ne njihovim izvornim državam oz. skupnostim

Kaj nas učijo dejstva in številke?

Migrante, kot vse druge posameznike, vodi legitimna želja po boljšem življenju. Kljub temu pa so predvsem transnacionalni subjekti, povezani z dvema ozemljema: državo prebivanja in izvorno državo. Večina migrantov ohranja stike z izvorno državo. Zahvaljujoč informacijskim in komunikacijskim tehnologijam so danes stiki z izvornimi državami močno olajšani ter potekajo pogosteje ali celo vsakodnevno.

Nakazila migrantov so najboljša in najbolj očitna povezava med migracijami ter razvojem. Svetovna banka vrednost nakazil v letu 2014 ocenjuje na približno 581 milijard ameriških dolarjev (530 milijard evrov); nakazila torej predstavljajo več kot dvokratnik razvojne pomoči, ki so jo dodelile severne države. Za mnoge države v razvoju nakazila predstavljajo glavni vir tujih valut.

Zasebni prihranki iz nakazil so odporni na gospodarske krize in prispevajo k povečanju prihodka družin migrantov, torej omogočajo kritje stroškov prehrane, zdravstvene oskrbe in izobraževanja. S podporo vsakodnevne porabe prav tako prispevajo h gospodarstvu izvorne države in povečanju naložb v socialni sektor. Raziskava, ki jo je v 11 državah Latinske Amerike in Karibov izvedla Svetovna banka, razkriva, da so nakazila »prispevala tudi k zmanjšanju revščine in ravni družbenih neenakosti« v teh državah (1).

Kljub njihovi pomembnosti nakazila predstavljajo le majhen delež prispevka migrantov k razvoju izvornih držav. Ti prispevki se odražajo v številnih lokalnih razvojnih pobudah, ki jih podpirajo izseljenska društva. Ob izobraževanju in zdravju projekti pokrivajo številna druga področja, na primer kmetijstvo, oskrba z vodo in urejene sanitarije, okolje, ustvarjanje dohodka in kultura. V Franciji dinamičnost izseljenskih organizacij spodbuja vlado in lokalne oblasti, da ustvarjajo podpirne mehanizme za te pobude. Med letoma 2003 in 2014 so programi, kot je PRA/OSIM, ki ga je sofinanciralo francosko ministrstvo za zunanje zadeve, podprli skoraj 260 lokalnih razvojnih pobud v državah globalnega juga, ki so jih vodila in sofinancirala izseljenska društva. Delovanje migrantov torej predstavlja vzvod spodbujanja razvoja in sodelovanja med izvornimi državami ter državami prebivanja.

Se strinjate?

»Tisti, ki emigrirajo, mislijo le nase.«

Intervju iz knjige »Africa of generations: between tension and negotiations«, Muriel Gomez-Perez in Marie Nathalie Leblanc, 2012

Pogosto slišimo ...

Migranti se ustalijo v novi državi, ki jim lahko ponudi delovna mesta, razvoj veščin ali možnosti za usposabljanje. Koristi imajo od bolj privlačnih plač, boljših zdravstvenih storitev in njihovi otroci imajo dostop do kakovostnih izobraževalnih sistemov. Torej so migracije dobra priložnost za posameznika, ki emigrira, vendar hkrati migranti zapustijo svojo izvorno državo, ki je več ne podpirajo pri razvoju. V najboljšem primeru lahko njihove družine pričakujejo manjša nakazila, ki lahko pomagajo pri kritju manjših stroškov.

Ne nazadnje migranti v novih državah prebivanja pridobijo znanja, veščine in ekspertizo, ki jih prilagodijo in prenesejo nazaj v izvorne države. Le-ta predstavljajo dejansko dodano vrednost za razvoj, ki je odprta za nove tehnologije, nove prakse in nova področja pomoči, kot so podjetništvo ter inovacije.

Daleč od tega, da migranti ne bi bili povezani s svojimi izvornimi državami; ravno nasprotno, kot dejanski akterji prispevajo k dolgoročnemu razvoju. To postaja vedno pomembnejši vidik politik in praks. Na primer francoski zakon o politiki razvoja in mednarodne solidarnosti, ki ga je francoski državni zbor sprejel 19. junija 2014, navaja: »Francija prepoznava vlogo migracij pri razvoju partnerskih držav in migrante pojmuje kot dejanske akterje razvoja s finančnimi, tehničnimi ter kulturnimi prispevki« (2).

Koniakary: moji migranti so moje bogastvo

Koniakary je urbano mesto v regiji Kayes v Maliju. V mestu živi približno 10.000 prebivalcev. Skoraj 3.000 prebivalcev je emigriralo v srednjeafriške države, Evropo ali Ameriko.

Migranti iz Koniakary-ja, združeni v transnacionalnem združenju Endam Djoumboukhou, so, ne glede na državo prebivanja ključni akterji, ki izvajajo aktivnosti v korist svojega kraja. Njihovi prispevki zagotavljajo financiranje približno petine občinskega načrta za gospodarski, družbeni in kulturni razvoj.

Migranti še zdaleč niso pojmovani zgolj kot donatorji, ampak so aktivno vključeni v razvoj, izvajanje in spremljanje tega načrta. Ker so pojmovani kot dejanski partnerji lokalne oblasti, jim morajo župan in projektni vodje na letni ravni poročati o doseženih rezultatih.

Vključenost migrantov na vseh ravneh v veliki meri pojasnjuje njihovo mobilizacijo za razvoj Koniakary-ja in izjemno koordinacijo med njihovimi aktivnostmi ter aktivnostmi drugih lokalnih akterjev.

Zahvaljujoč aktivnostim migrantov se je to majhno mesto uvrstilo med kraje z najboljšimi življenjskimi pogoji v Maliju

Predšolska vzgoja v Koniakary-ju, ki jo izvaja občina s podporo migrantov in PAC Mali

Naša vizija

Primer Koniakary-ja ponuja smernice za načine in sredstva za povečanje prispevka migrantov k razvoju izvornih držav; še posebej je potrebno:

- zagotoviti občutno znižanje stroškov nakazil, kar bo družinam in skupnostim omogočalo, da bodo imele več koristi od te finančne podpore;
- podpirati pobude izseljenskih združenj glede izvornih držav z vzpostavitvijo podpornih mehanizmov in namenskih sredstev;
- spodbujati nadnacionalno mreženje izseljenskih organizacij in krepiti njihove zmogljivosti za delovanje;
- migrante vključevati v oblikovanje razvojnih strategij.

Vse to pomeni resnično priznavanje migrantov kot pristnih razvojnih partnerjev in ne le kot spremenljivk za prilagajanje s strani odločevalcev severnih in južnih držav.

Skupaj s prepoznavanjem prispevka mobilnosti kot razvojnega vektorja je potrebno pospešiti pretok idej, znanja in veščin.

Viri:

- (1) World Bank: Migration (<http://www.banquemondiale.org/themes/migration/>).
- (2) Poročilo, ki je priloženo 2. členu o določiti smernic za politiko razvoja in mednarodne solidarnosti.

Gradivo so razvile organizacije Forum des Organisations de Solidarité Internationale issues des Migrations (FORIM) in International Catholic Migration Commission (ICMC) Europe v sodelovanju z delovno skupino za migracije ter razvoj Evropskega združenja nevladnih organizacij za pomoč in razvoj (European NGO Confederation for Relief and Development - CONCORD). Slovenska inačica je nastala v sklopu projekta Svetovljanska Evropa, ki ga financira Evropska komisija in deloma sofinancira Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije. 2016

SLOGA
SLOVENIAN GLOBAL ACTION

worldwide europe

MEDNARODNO RAZVOJNO
SODELOVANJE SLOVENIJE
SLOVENIA'S DEVELOPMENT
COOPERATION

**POVEJ
NAPREJ!**

Kaj nas učijo dejstva in številke?

Migranti se začasno ali stalno selijo v iskanju mednarodne zaščite, boljših zaposlitvenih in izobraževalnih priložnosti itd., ki jih pogosto primanjkuje v domačih državah. Dve tretjini, torej 150 izmed 232 milijonov mednarodnih migrantov (vključno z begunci) je delavcev: skoraj trije od štirih so zaposleni v storitvenem sektorju; 11 milijonov je hišnih pomočnikov (1). **Ti ljudje ogromno prispevajo h gospodarstvu ciljnih držav.** Medtem ko je družbeno-gospodarski vpliv migracij kompleksen in ima kratkoročne ter dolgoročne učinke, so migracije na splošno za gospodarstva sprejemnih držav zelo koristne – tako za trg dela kot tudi za gospodarsko rast.

Glede na podatke Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development – OECD) so migranti v zadnjih 10 letih v Evropi predstavljali 70 odstotkov povečanja delovne sile (2), kar odraža cilj številnih migrantov – poiskati zaposlitev in ponovno zgraditi življenje za svojo družino.

Migranti prispevajo več davkov in socialnih prispevkov, kot prejmejo socialnih ugodnosti. Evropski imigranti, ki so v Veliko Britanijo prišli od leta 2000, so prispevali več kot 20 milijard funtov k britanskim javnim financam in 64 odstotkov več v davkih, kot so prejeli socialnih ugodnosti (3).

Migracije povečujejo delež delovno sposobnega prebivalstva in spodbujajo gospodarstvo. Evropske države imajo najhitreje starajoče prebivalstvo na svetu. To pomeni, da je večji delež prebivalstva v upokojitveni starosti, kot pa obstaja mladih, ki vstopajo na trg dela. Ljudje tudi živijo dlje, zato so javne storitve pod hudim pritiskom. V Nemčiji je zaradi staranja prebivalstva in primanjkljaja delovne sile v sektorjih z nizko kvalificirano delovno silo 597.000 prostih delovnih mest v zdravstvu in oskrbi, inženiringu, tesarstvu itd. Kljub temu da migracije niso rešitev, so ključnega pomena za trajnostni razvoj (5). Še več, nedavno povečanje števila prihodov beguncev v Evropo je ustvarilo nove priložnosti za izboljšanje gospodarskih rezultatov. Nemška razvojna banka Berenberg je ocenila, da bi

Se strinjate?

»Priseljevanje Francijo stane 35 milijard evrov letno za najbolj optimistične in 70 milijard za najbolj pesimistične.«

Marine le Pen, Le Figaro, oktober 2012

Pogosto slišimo ...

Migracije za države, v katerih se migranti ustalijo, predstavljajo finančno breme; pritisk, ki ga ustvarjajo na storitve socialnega varstva, še posebej v času gospodarske krize, posledično pomeni manj koristi za državo gostiteljico.

se stopnja gospodarske rasti v Evropski uniji lahko povečala za 0,2 odstotka do konca leta 2015 (4).

Kulturni, družbeni in gospodarski prispevek migrantov k življenju je ogromen, skozi zgodovino so obogatili kulturo Evropske unije: na primer Sigmund Freud, utemeljitelj psihoanalize, je bil begunec in je v Britanijo pobegnil pred preganjanjem nacistov leta 1938.

Migranti doprinesejo večine in prispevajo k razvoju človeškega kapitala ter tehnološkimi procesom z ustvarjanjem novih delovnih mest, vzdrževanjem inovacij v državah gostiteljicah, s povečanjem proizvodnje, doprinosom novih znanj in izkušenj ter vključevanjem v samozaposlitev in podjetništvo.

Pozitivno prispevam k družbi

Farah je nekdanji begunski otrok iz Somalije. V Kenijo je odšel, ko je bil star 3 leta. Pri 16-ih letih se je odpravil na zelo nevarno pot do Evrope, tudi čez Ugando, Južni Sudan, Sudan, Libijo in Sredozemsko morje. Čez čas mu je bila prošnja za azil odobrena na Malti.

»... Kaj bom počel na Malti? Videl sem rasizem, ksenofobijo in nastrojenost proti migracijam; ko sem prišel; tega po vsem, kar smo prestali, nisem pričakoval. Ampak ali bom le sedel tukaj in ne storil ničesar? Spregovoril bom in sledil svojim sanjam ter tem ljudem dokazal, da lahko prispevam, da mi /migranti/ lahko pozitivno prispevam družbi. (...) Nisem tukaj, da bi komur koli vzel delovno mesto ali spremenil nekogaršnjo družbo ali bil v breme, kar jim bom dokazal (...). Zato sem takoj začel delati in pustil socialno podporo, ki jo je zagotavljala vlada (...). Vpisal sem se v šolo, da opraviš izpite na višji stopnji za vpis na višješolsko izobraževanje, začel sem pisati blog za malteški vodilni časopis, kjer sem govoril o svojih izkušnjah in izkušnjah drugih beguncev ter objavljaj intervjuje o vprašanih žensk, pridržanju, integraciji, človekovih pravicah, svojo zgodbo. Potem sem začel sodelovati z mednarodno organizacijo Terre des Homes s sedežem v Bruslju ter Ženevi, ki deluje na področju pravic otrok, in za njihovo kampanjo sem pripravil kratek video z naslovom »Destinacija neznana«, ki dokumentira otroke na poti (...)« (6). »Delam, plačujem davke, študiram, sem le del družbe.«

Viri:

- 1) International Labour Organization (2015): ILO Global estimates on migrant workers: results and methodology (http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/documents/publication/wcms_436343.pdf).
- 2) OECD (2014): Is migration good for the economy? (<http://www.oecd.org/migration/OECD%20Migration%20Policy%20Debates%20Numero%202.pdf>).
- 3) University College London (2014): Positive economic impact of UK immigration from the European Union: new evidence, 5th November 2014. Available here at: <https://www.ucl.ac.uk/news/news-articles/1114/051114-economic-impact-EU-immigration>
- 4) EuroActiv.com (2015): Analysts: Refugees 'may end up boosting European economies', 16. september (<http://www.euractiv.com/sections/euro-finance/analysts-refugees-may-end-boosting-european-economies-317682>).
- 5) Alderman, Liz (2015): Germany Works to Get Migrants Jobs. The New York Times, 17. september (http://www.nytimes.com/2015/09/18/business/international/migrants-refugees-jobs-germany.html?_r=0).
- 6) Govor Farah Abdi Abdullahi na dialogu s civilno družbo pred Vrhom EU - Afrika v Valetti. Bruselj, 5. november 2015 (http://madenetwork.org/sites/default/files/pictures/CS%20event%20on%20Valetta_provisional%20agenda_051115.pdf).
- 7) Jacobsen, Karen (2003): Local Integration: The Forgotten Solution. Migration Information Source, 1. oktober (<http://www.migrationpolicy.org/article/local-integration-forgotten-solution>).

Naša vizija

Da bi prispevali h gradnji sveta, kjer ima vsak, ne glede na njegovo/njeno državljanstvo, izvorno državo ali na podlagi katerega koli drugega razloga, enake pravice in je deležen enake podpore, da jih uresničuje, pozivamo k:

- razširjanju dejanskih dejstev in podatkov o migracijah, vključno z doprinosom migrantov k njihovim izvornim in namembnim državam;
- varnejšim in zakonitim migracijskim potem, ki bodo preprečile vztrajna vprašanja izkoriščanja, škode, zlorabe migrantov in beguncev;
- družbeni promociji in strokovnem vključevanju migrantov v državah gostiteljicah z enakim dostopom do gospodarskih priložnosti;
- podpisu in ratifikaciji Konvencije o pravicah delavcev migrantov in članov njihovih družin.

Boljša zaščita migrantov bo prispevala k maksimiranju njihove sposobnosti sodelovanja v družbi, bodisi v izvorni ali namembni državi. To je potrebno upoštevati ne le v nacionalnih politikah, temveč tudi na lokalni ravni.

Gradivo so razvile organizacije Forum des Organisations de Solidarité Internationale issues des Migrations (FORIM) in International Catholic Migration Commission (ICMC) Europe v sodelovanju z delovno skupino za migracije ter razvoj Evropskega združenja nevladnih organizacij za pomoč in razvoj (European NGO Confederation for Relief and Development - CONCORD). Slovenska inačica je nastala v sklopu projekta Svetovljanska Evropa, ki ga financira Evropska komisija in deloma sofinancira Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije. 2016

SLOGA
SLOVENIAN GLOBAL ACTION

worldwide europe

MEDNARODNO RAZVOJNO
SODELOVANJE SLOVENIJE
SLOVENIA'S DEVELOPMENT
COOPERATION

**POVEJ
NAPREJ!**

Kaj nas učijo dejstva in številke?

Med letoma 2000 in 2008 je število delavcev v osnovnih poklicih prispevalo do petine celotne rasti zaposlenosti s 22-odstotno stopnjo rasti v primerjavi z 10-odstotnim povprečjem (4). Manj kvalificirani poklici predstavljajo največji delež evropskega trga dela (5). Na primer v Italiji poslovne napovedi ocenjujejo, da je 40 odstotkov potreb po delavcev za osebe z najnižjo (minimalno) izobrazbo (6). **To dokazuje, da so tudi gospodarstva držav članic Evropske unije odvisna od delovnih mest z nizkimi plačami.**

Vendar pa se v večini evropskih držav nekateri sektorji, ki so že občutili primanjkljaj delovne sile, trenutno zanašajo na migracije nizko usposobljenih migrantov zaradi neujemanja spretnosti ali geografske neuskkljenosti med povpraševanjem in ponudbo delovne sile. Ponudba delavcev za nižje kvalificirana delovna mesta je ogrožena zaradi dejstva, da se domača delovna sila skuša izogniti delovnim mestom z nizko stopnjo ugleda, nizko plačo in delovnim mestom, ki se nahajajo na oddaljenih lokacijah (7). Na primer v kmetijstvu je domače delavce težko pritegniti zaradi nizkih plač, lokacije in delovnih pogojev kot tudi zaradi sezonske narave večine delovnih mest v tem sektorju.

Pričakovan je porast poklicev z nizkimi plačami, predvsem v sektorjih priprave hrane in povezanih storitev, prodaje na drobno, potrošniških storitev, pomoči pri osebni oskrbi in oskrbi na domu, gradbeništvu ter prevozništvu, še posebej v dejavnostih, ki še niso mehanizirane.

Logika, po kateri bo omejevanje nizko usposobljenih delovnih migracij preprečilo prihod delavcev migrantov, je nerealna. Ob odsotnosti uradnih kanalov delovnih migracij se migranti po navadi zatečejo k tihotapcem kot edinemu načinu, da pridejo v Evropo. Poleg tega se uvedba teh omejitev ne odziva na neuskkljenost med povpraševanjem in ponudbo delovne sile v nekaterih sektorjih gospodarstva. Posledično se morajo v primerih, ko je ponudba delovne sile migrantov prekinjena, delodajalci zanesti na nezakonite oblike zaposlovanja. Migranti, ki delajo v sivi ekonomiji, so še posebej izpostavljeni negotovim delovnim pogojem in so ranljivi za zlorabe ter izkoriščanje (8).

Ravno nasprotno, **več delovnih migracij ne povzroča socialnega dumpinga, ampak lahko izboljša delovne pogoje za domače delavce.** Če večšine migrantov dopolnjujejo večšine domačih delavcev, se dejansko poveča produktivnost vseh delavcev in posledično se lahko pričakuje dvig plač obstoječih delavcev (9).

Ne nazadnje empirične študije kažejo, da se nizko usposobljeni priseljenci uspešno integrirajo v specifične gospodarske sektorje, brez da bi domačim delavcem »ukradli« delovna mesta (10). Ideja, da bodo z zaposlovanjem migrantov posledično domači delavci

Se strinjate?

»Evropsko prebivalstvo se stara in tekmovati mora z drugimi gospodarstvi, da pritegne visoko usposobljeno delovno silo, ki bo ohranjala njeno gospodarsko rast. Medtem v številnih sektorjih z nizko usposobljeno delovno silo domače delavce nadomeščajo tuji, ki so pripravljeni sprejeti plače, nižje od minimalne.« (2)

Christiana Boswell, profesorica politologije na Edinburgh University

Pogosto slišimo ...

V globaliziranem svetu, kjer konkurenčnost med svetovnimi gospodarstvi narašča in se pričakuje upad delovno aktivnega prebivalstva, so primanjkljaji v ključnih sektorjih, kot so znanost, tehnologija, inženiring in zdravstveno varstvo. Visoko usposobljeni delavci so edini odziv na gospodarski izziv, s katerim se sooča Evropska unija. Ravno nasprotno pa se vrata zapirajo v sektorjih, ki zahtevajo nižje usposobljeno delovno silo. Te politike pogosto temeljijo na predpostavki, da lahko več migracij v sektorje z nizko usposobljeno delovno silo tako kvantitativno (manj povpraševanja po delovni sili za domačine) in kvalitativno (grožnja socialnega dumpinga) vpliva na trg dela. Z drugimi besedami, domači delavci in delavci migranti bi tekmovali za ista delovna mesta »modrih ovratnikov«, v času, ko brezposelnost v Evropski uniji ostaja visoka kot posledica gospodarskega in družbenega nazadovanja.

izgubili delo, v veliki meri temelji na napačni predstavi, da je število delovnih mest v gospodarstvu fiksno. V resnici lahko priseljevanje ustvari nove zaposlitvene priložnosti, tudi za domače delavce. Kot potrošniki blaga in storitev, investitorji ter podjetniki lahko migranti ustvarjajo večje povpraševanje po delovni sili in torej povečajo plače ter zaposlenost v gospodarstvu (11).

Hišni pomočniki v Evropi

Monica je iz majne vasi v Čilu. Prvič je v Belgijo prišla leta 2010 s turističnim vizumom, vendar je po izteku veljavnosti vizuma ostala, ker je z lahkoto našla delo v gospodinjstvu. Od takrat živi v Bruslju brez urejenega statusa, saj je zaradi belgijske politike izjemno težko pridobiti delovno dovoljenje. Kljub tveganju izkoriščanja Monica pomaga številnim gospodinjstvom v Bruslju, večinoma pri zaposlenih v institucijah Evropske unije.

»Mi, priseljenci, opravljamo le dela, ki jih oni ne želijo opravljati, in zato smo tukaj, ker lahko najdemo delo (...). Med ljudmi, ki čistijo hiše, so medicinske sestre, učitelji, usposobljeni ljudje, vendar morajo zaradi neurejenega statusa ostati v neformalnem sektorju. Obstaja pomanjkanje priznavanja usposobljenosti in potreba, da se olajša priznavanje nazivov/študija.«

Viri:

- (1) Koncept visoko in nizko usposobljene delovne sile se uporablja za spretnosti, potrebne za delo, kot tudi stopnjo varnosti zaposlitve, povezane z določenim delovnim mestom. Koncept torej ne odraža dejanskega izobrazbenega ozadja migrantov, številni so morda preveč usposobljeni za svoja delovna mesta.
- (2) Boswell, Christina (2014): Should the UK limit low-skilled immigration? (<https://christinaboswell.wordpress.com/2014/01/12/should-the-uk-limit-low-skilled-immigration/>).
- (3) Westmore, Ben (2014): International Migration: The Economic Relationship with Economic and Policy Factors in the Home and Destination Country. OECD Economics Department Working Papers no 1140 (http://www.oecd-ilibrary.org/economics/international-migration-the-relationship-with-economic-and-policy-factors-in-the-home-and-destination-country_5jz123h8nd7l-en).
- (4) Ibid.
- (5) International Organization for Migration (2012): Labour market inclusion of the less skilled migrants in the European Union (<http://www.labourmigration.eu/research/report/21-Less%20skilled>).
- (6) OECD (2015): International Migration Outlook (<http://www.oecd.org/migration/international-migration-outlook-1999124x.htm>).
- (7) International Organization for Migration (2012): Labour market inclusion of the less skilled migrants in the European Union (<http://www.labourmigration.eu/research/report/21-Less%20skilled>).
- (8) Soova, Kadri (2015): Role of Restrictive Migration Policies in Increasing the Vulnerability of Migrants to Irregularity, Exploitation and Trafficking. Platform for International Cooperation on Undocumented Migrants (<http://www.osce.org/secretariat/173571?download=true>).
- (9) Ruhs, Martin in Carlos Vargas-Silva (2015): Briefing – the Labour Market Effects of Immigration. The Migration Observatory, University of Oxford (http://migrationobservatory.ox.ac.uk/sites/files/migobs/Briefing%20-%20Labour%20Market%20Effects%20of%20Immigration_0.pdf).
- (10) Par Ortega, Francesc in Giovanni Peri (2009): The causes and effects of international labor mobility: Evidence from OECD countries 1980–2005. Human Development Research Paper 200/06 (april 2009) (http://hdr.undp.org/sites/default/files/hdrp_2009_06.pdf).
- (11) Ruhs, Martin in Carlos Vargas-Silva (2015): Briefing – the Labour Market Effects of Immigration. The Migration Observatory, University of Oxford (http://migrationobservatory.ox.ac.uk/sites/files/migobs/Briefing%20-%20Labour%20Market%20Effects%20of%20Immigration_0.pdf).
- (12) The European NGO Platform on Asylum and Migration (2014): Statement by the European NGO Platform on EU Asylum and Migration (EPAM) on elements for the future EU Programme on Asylum and Migration (http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-is-new/public-consultation/2013/pdf/0027/organisations/ngo-platform-on-future-asylum-migration_en.pdf).

Gradivo so razvile organizacije Forum des Organisations de Solidarité Internationale issues des Migrations (FORIM) in International Catholic Migration Commission (ICMC) Europe v sodelovanju z delovno skupino za migracije ter razvoj Evropskega združenja nevladnih organizacij za pomoč in razvoj (European NGO Confederation for Relief and Development – CONCORD). Slovenska inačica je nastala v sklopu projekta Svetovljanska Evropa, ki ga financira Evropska komisija in deloma sofinancira Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije, 2016

Naša vizija

Kljub visokim stopnjam brezposelnosti v nekaterih državah članicah Evropske unije trgi dela v Evropski uniji zahtevajo znatno neto priseljevanje oseb z različnimi ravni znanja in usposobljenosti. Vendar pa nacionalne in evropske migracijske politike še vedno ponujajo malo možnosti za delavce migrante iz tretjih držav, da si uredijo delovno dovoljenje in dovoljenje za prebivanje za zakonito delo v teh sektorjih. Posledično se potreba po nižje usposobljenih delavcih pogosto »zadosti« z neformalnimi in nezakonitimi zaposlitvami v sivi ekonomiji, ki jih spremljajo hude zlorabe in izkoriščanje (12).

- Izboljšati je potrebno zbiranje podatkov, da se zagotovi politike delovnih migracij, ki bodo temeljile na dokazih, in ugotoviti je potrebno dejanske potrebe trga delovne sile (nizko ali visoko usposobljena delovna mesta, začasna ali stalna delovna sila).
- Nacionalne in evropske migracijske politike bi morale upoštevati vse ravni znanja. Tudi migracije nižje kvalificirane delovne sile pozitivno vplivajo na spodbujanje rasti in konkurenčnost države gostiteljice.
- Strukturna potreba po nizko usposobljenih migrantih je prisotna v večji ali manjši meri in bi jo bilo potrebno prepoznati v procesu oblikovanja politik Evropske unije.
- Države članice Evropske unije bi morale ustvariti dovolj varne, pregledne, stalne in/ali začasne kanale za delovne migracije v Evropo za migrante z različnimi ravni znanj, na način, ki bodo odražal dejanske potrebe po delovni sili v Evropski uniji in državah v razvoju ter pri tem upošteval tveganja bega možganov.

**POVEJ
NAPREJ!**

Kaj nas učijo dejstva in številke?

Od vseh mitov o migracijah je ta o »kulturni grožnji« najbolj škodljiv. Kultura je skupaj z gospodarstvom, družbeno sfero in okoljem steber razvoja vsake družbe ter vključuje najgloblji in najbolj abstrakten vidik vsakega posameznika. Ne smemo pozabiti, da **migracije niso edinstven dejavnik vplivanja na kulturo**: širitev individualnih svoboščin, feminizem, širitev množične kulture in potrošništva so prav tako močni dejavniki pri razvoju družb ter pri oblikovanju posameznih identitet.

Zgodovina je opomnik, da so migracije del človeške civilizacije. Ne glede na to, ali so povezane s strategijami soočanja ali preživetja, sprožene z osvajanji, izhajajo iz človeške radovednosti ali so spodbujene s trgovino, so migracije del človekove narave. Kulture so medsebojno vplivale in se obogatile s prehajanjem posameznikov čez meje. Abeceda, ki nam omogoča, da pišemo, beležimo, prenašamo in strukturiramo naše misli, izvira z Bližnjega vzhoda. Za številke, s katerimi štejemo, vrednotimo in načrtujemo, je znano, da prihajajo iz Indije. V Evropo so prispele preko Arabcev, ki so pogosto, tako kot na področju znanosti, /.../ igrali vlogo posrednikov med izumitelji in evropskimi družbami v srednjem veku.« (1)

Še več, lahko rečemo, da obstaja evropska kultura, edinstvena in zamrznjena v času? Če je temu tako, na kateri točki lahko postavimo »standard«: rimski imperij? Srednji vek? Konec druge svetovne vojne? Ni potrebno posebej poudarjati, da je danes več podobnosti med Facebook profiloma dveh najstnikov v Pragi in Abidžanu, kot jih je med našim italijanskim sodobnikom in njegovim etruščanskim prednikom (2), čeprav sta iz iste »države«.

Poleg tega, ali imamo enake reference, če smo odraščali v norveških fjordih, na ulicah Berlina ali na grškem podeželju? Enako vprašanje velja za ruralna in urbana območja; za razlike med mladimi in starejšimi; med bogatimi in revnimi; in preko regionalnih teritorijev itd. »Evropa je raznolika in je primerno, da to upošteva kot dejstvo. Njena zgodovina sledi enaki globalni poti, vendar razkriva množico, ki jo bogati« (3).

Pravilneje bi bilo reči, da **v Evropi obstaja množica kultur, ki so bile oblikovane v stiku z drugimi narodi. Te kulture morajo nadaljevati svoj stalen razvoj, da ne umrejo.**

»Vsaka kultura podeduje od predhodnih in zato lahko inovira ter ne ostane zamrznjena v arogantni,

Se strinjate?

»Masovno priseljevanje se danes pojavlja v svetu, ki bi lahko spremenilo podobo evropske civilizacije. Če se to zgodi, bo to nepovratno.«
Viktor Orban, madžarski predsednik vlade

Pogosto slišimo ...

Evropska identiteta se je utrdila in izoblikovala na liberalnih vrednotah ter spoštovanju državljanskih svoboščin. Evropejci so znani kot belopolti in judovsko-krščanske vere. Nedavni valovi priseljevanja v drugi polovici 21. stoletja prinašajo nepovratne spremembe v evropski kulturi in slabijo občutek nacionalne identitete. Evropska identiteta se bo s temi valovi priseljencev za vedno spremenila.

določeni in vzpostavljeni identiteti /.../; vsaka kultura je sebi priseljena.« (4)

Tu je protislovje: na eni strani gradimo svojo identiteto na podlagi različnih kultur (včasih celo nevede) in na drugi strani ne uspemo priznavati prispevka, ki ga druge kulture lahko doprinesejo naši identiteti. Spodbujanje raznolikosti in večkulturnosti bo sila, ki bo omogočala boljšo družbeno kohezijo. Ne glede na nespremenljivost bo preseljevanje ljudi še vedno dejavno prispevalo k dinamiki kultur.

Večkulturnost je priložnost

Virginia prihaja iz Srednjeafriške republike. Prvič je v Francijo prišla leta 1986 pri 19. letih. Zaključila je študij in je zdaj zaposlena pri francoskih lokalnih oblasteh. Vodi tudi civilno-družbeno organizacijo..

Pravi: »Moje prvo leto je bilo težko, saj sem zelo pogrešala svojo družino in svojo državo. /.../ Danes se počutim srečno, da pripadam povsod, tukaj in tam. Z mojega stališča sta dve kulturi neizčrpno bogastvo, četudi vem, da to nekateri obravnavajo kot omejitev. Rešitev je poroka dveh kultur in ju ne živeti ločeno.«

Dodaja: »Vsem migrantkam bi rada prenesla sporočilo. Povedala bi jim, naj verjamejo vase, ljubijo in sprejmejo svoje razlike.« (5)

Viri:

- (1) Les chiffres arabes sont indiens (<http://leplus.nouvelobs.com/contribution/2246-les-chiffres-arabes-sont-indiens.html>).
- (2) Etruščani so urbana civilizacija, ki je živela na italijanskem polotoku in je bila v porastu v 8. stoletju našega štetja, ki je ustanoviteljica Rima.
- (3) O'Byrne, Johanna: L'identité culturelle dans l'histoire de l'Europe. University of Paris (http://www2.univ-paris8.fr/scee/repdupasse/identite_culturelle_048.htm).
- (4) Brague, Rémi (1999): Europe, la voie romaine. Folio essais.
- (5) FORIM: La Campagne "Une femme, Un mois, Une histoire" (<http://www.forim.net/contenu/la-campagne-une-femme-un-mois-une-histoire-continue-0>).

Naša vizija

Izkoreninjenje ideje »kulturne grožnje« zahteva:

- učenje multikulturalizma kot vektorja znanja in vzajemnega priznavanja,
- uvedbo zgodovine priseljevanja v izobraževalni kurikulum,
- spodbujanje kulturnih in transnacionalnih izmenjav ter
- demokratizacijo dostopa do umetnosti in umetnostne zgodovine.

To bo seveda odvisno od vloge države v izobraževanju, pa tudi od civilne družbe in vsakega državljana na individualni ravni. Zato morajo biti civilnodružbenim organizacijam zagotovljena sredstva, vključno s finančnimi sredstvi, da lahko v celoti igrajo svojo vlogo in izobražujejo o državljanstvu ter mednarodni solidarnosti.

Gradivo so razvile organizacije Forum des Organisations de Solidarité Internationale issues des Migrations (FORIM) in International Catholic Migration Commission (ICMC) Europe v sodelovanju z delovno skupino za migracije ter razvoj Evropskega združenja nevladnih organizacij za pomoč in razvoj (European NGO Confederation for Relief and Development - CONCORD). Slovenska inačica je nastala v sklopu projekta Svetovljanska Evropa, ki ga financira Evropska komisija in deloma sofinancira Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije. 2016

SLOGA
SLOVENIAN GLOBAL ACTION

worldwide europe

MEDNARODNO RAZVOJNO
SODELOVANJE SLOVENIJE
SLOVENIA'S DEVELOPMENT
COOPERATION

**POVEJ
NAPREJ!**

Mit 09 Evropska unija se sooča z invazijo priseljencev zaradi njenih velikodušnih politik dovolitev vstopa v državo in sprejemanja priseljencev

Kaj nas učijo dejstva in številke?

Za priseljence, ki ne prihajajo iz držav Evropske unije, je dostop do socialnih prejemkov v namembnih državah in celotni Evropski uniji izjemno težak, še posebej, če migrant ne govori lokalnega jezika in ni sposoben za delo.

Dostop do socialnih prejemkov je zelo pogosto pogojen s strogimi zahtevami: medtem ko je velikodušnost francoskih socialnih prejemkov cenjena ali kritizirana, odvisno od tega, kje v političnem spektru se posameznik nahaja, mora tujec imeti dovoljenje za prebivanje in delovno dovoljenje vsaj 5 let, da izpolnjuje pogoje za aktiven solidarnostni dohodek (Revenu de solidarité active – RSA).

Medtem ko večina nedovoljenih migrantov dela, prejema plačilne liste in so podvrženi obdavčenju ter prispevkom za socialno varnost, ne uživajo nobenih povezanih pravic (1). Dostop do socialnih prejemkov je za priseljence z neurejenim statusom težak, ob upoštevanju, da so tej osebi odvzete tudi najbolj osnovne pravice, potrebne za delo, medtem ko se istočasno pričakuje, da bodo prispevali h gospodarstvu države gostiteljice.

Nobene statistike ne dokazujejo pojava »učinka magneta«. Ta pojav temelji na predpostavki, da vsak potencialen priseljenec razpolaga s primerjalnim pregledom obstoječih sistemov socialnega varstva, meril zakonskih ureditev oz. pogojev, ki jih mora izpolnjevati, da bi zadostil pogojem za status begunca v potencialni namembni državi (2). Njegova/njena odločitev za selitev v izbrano državo bi potem temeljila na tej primerjavi. V resnici pa je izbira namembnih držav v veliki meri odvisna od njegovih/njenih finančnih sredstev. Ta določajo razdaljo, ki si jo bodo lahko privoščili. Prisotnost sorodnikov v namembni državi ali jezikov, ki jih govorijo, so tudi odločujoči dejavniki, ki olajšajo vključevanje priseljencev v družbo. Torej so razlogi za priseljevanje v Evropo precej bolj zapleteni, kot je koncept učinka magneta.

Poleg tega postopek za pridobitev azila in zakonska ureditev temeljita na individualnih ocenah, kar pojasnjuje dolge čakalne dobe. Dobiti pozitiven ali negativen odziv oblasti pogosto traja mesece ali celo leta. Neustreznost te logike je prišla pod drobnogled med nedavno krizo sirske beguncev v Evropi.

Raziskovalci programa MOBGLOBAL celo dokazujejo, da če bi bil uveden prost pretok ljudi, ne bi bilo pritoka velikega števila priseljencev (3). Torej tudi najbolj odprte politike na področju mobilnosti ne bi pripeljale do strašnega scenarija »invazije«: z omogočanjem priseljencem, da pridejo in gredo iz ene države v

Se strinjate?

»Ker tujcem z urejenim statusom, ko pridejo na naše ozemlje, omogočamo zelo pomembne socialne prejemke se je to spremenilo v učinek magneta.«

Nicolas Dupont-Aignan, predsednik »Debout la République« na France Info, september 2015.

Pogosto slišimo ...

»Učinek magneta države blaginje« je pojav, ko milijoni migrantov prihajajo v Evropsko unijo zaradi popustljivih politik sprejemanja priseljencev ne glede na njihov priseljski status. To je bilo posebej vidno, ko je leta 2015 Angela Merkel napovedala, da bo Nemčija odprla svoje meje za sirske begunce. Ta argument je hranil diskurz skrajnih desničarskih strank, ki so večkrat pozvale k omejenem dostopu priseljencev do socialnih storitev, prejemkov in gibanja v Evropo ter znotraj Evropske unije.

drugo, bi se spodbujale krožne migracije, saj se priseljenci ne bi rabili ustaliti v državi gostiteljici zaradi strahu, da se ne bodo mogli vrniti, če se odločijo za začasno vrnitev v domovino. Še več, mobilnost bi bila še vedno pogojena s priložnostmi na trgu dela, ki so na razpolago v različnih državah in gospodarstvih, kar bi vodilo do samoregulacije priseljevanja. To prepričanje poudarjajo trenutni sistemi prostega pretoka kot ključnega načela različnih regionalnih integracijskih procesov (na primer Evropska unija, Gospodarska skupnost zahodnoafriških držav (Economic Community of West African States – ECOWAS) in Centralnoafriška ekonomska in monetarna skupnost (Central African Economic and Monetary Community – CEMAC)).

Prost pretok, ki ga mnogi politiki označujejo kot nerealističnega, je kljub temu možnost, ki jo zagovarjajo številni priznani raziskovalci, vključno s tistimi iz liberalnih gibanj (3).

Kje je Eldorado?

Moussé je star 36 let. Leta 2006 je prišel v Francijo, da bi tam nadaljeval študij po magistrskem študiju, ki ga je zaključil v Senegalu:

»S pomočjo družine in številnimi službami za krajši čas mi je uspelo financirati moj študij ter diplomirati. Udeležil sem se tudi usposabljanja o poslovni inteligenci in uspelo mi je pridobiti nekaj pripravništev. Od francoske države nikoli nisem prejel nobene podpore. Po zaključku študija sem nekaj let ostal brez stabilne zaposlitve, /.../ zato sem moral nadaljevati z začasnimi zaposlitvami, ki so mi omogočale preživetje. Kar je paradoksalno, je, da sem s statusom študenta delal, plačeval davke, ampak v času brezposelnosti nisem bil upravičen do nadomestila za brezposelnost. Problem je, da če ne delaš in nimaš nobenih finančnih sredstev, je to kot življenje v izolaciji. Težko se je odpreti drugim, ustvariti lastno mrežo in sodelovati v skupnosti, v kateri živiš. V tebi se ustvarja nekakšna blokada /.../. Prepričanje, da so politike sprejemanja priseljencev v Evropi velikodušne, ne ustreza resničnosti. Okoliščine so za nas, migrante, težke in ne občutim, da politike olajšajo naše vključevanje. Vsekakor ne dovolj. Vključevanje v aktivnosti civilne družbe mi je v času mojega bivanja v Franciji zelo pomagalo. Spoznal sem veliko ljudi iz različnih okolij. Obogatil sem se kulturno in razvil svoje veščine. Po 9-ih letih sem se vrnil v Senegal, ker zase v Franciji nisem videl nobenih možnosti. Ko sem prišel v Dakar, sem zelo hitro našel službo. Zdaj koordiniram podporni projekt za podjetništvo v francoski nevladni organizaciji. Izkušnje, ki sem jih pridobil v Franciji, še posebej z vključevanjem v civilno družbo, so bile prednost. Kljub temu mislim, da ne bom šel nazaj in se nekega dne preselil v Evropo. Raje ostanem v Senegalu.«

Naša vizija

Strah pred invazijo ne ustreza nobeni resničnosti, ne pretekli ne prihodnji. Zato bi politični odgovor na aktualna migracijska vprašanja moral omogočati večjo mobilnost, ne pa podpirati logike omejevanja priseljevanja in zaprtih meja.

Oblikovalci politik morajo udejaniti svojo odgovornost za oblikovanje odprtih politik, ki bodo spoštovale temeljne pravice, ekonomske, socialne in kulturne, ter mobilnost. Te se lahko razvijejo na podlagi raziskav, ki temeljijo na dokazih, kot tudi v partnerstvu s civilnodružbenimi organizacijami.

Viri:

- (1) the RITIMO recalls in his Survival Guide "Responding to prejudices on migration":
- (2) the CIRE recalled in his note: "Migration policies and the concept of magnet effect published in March 2009,
- (3) Article "Migrants: if opening of the borders generated wealth?" Maryline Baumard, Culture and Ideas, Le Monde

Gradivo so razvile organizacije Forum des Organisations de Solidarité Internationale issues des Migrations (FORIM) in International Catholic Migration Commission (ICMC) Europe v sodelovanju z delovno skupino za migracije ter razvoj Evropskega združenja nevladnih organizacij za pomoč in razvoj (European NGO Confederation for Relief and Development - CONCORD). Slovenska inačica je nastala v sklopu projekta Svetovljanska Evropa, ki ga financira Evropska komisija in deloma sofinancira Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije, 2016

SLOGA
SLOVENIAN GLOBAL ACTION

worldwide europe

MEDNARODNO RAZVOJNO
SOĐELOVANJE SLOVENIJE
SLOVENIA'S DEVELOPMENT
COOPERATION

**POVEJ
NAPREJ!**

Kaj nas učijo dejstva in številke?

V letu 2015 smo bili priča povečanju števila ljudi, ki poskušajo vstopiti v Evropsko unijo: v Evropo je po morju prišlo več kot milijon beguncev in migrantov (2). Medtem ko so ti migracijski tokovi mešani (prosilci za azil in »ekonomski« migranti), delež priseljencev, ki najverjetneje izpolnjujejo pogoje za azil, znaša več kot 70 odstotkov (3). **Evropska unija ima skladno z mednarodnim pravom obveznosti do ljudi, ki bežijo pred preganjanjem.** Begunci imajo skladno s 14. členom Splošne deklaracije človekovih pravic iz leta 1948 (4) in z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah pravico do azila. Torej morajo vse države ljudem, ki potrebujejo zaščito, zagotoviti dostop. Begunci ali prosilci za azil ne bi smeli biti vrnjeni v okoliščine, v katerih so njihova življenja ogrožena.

Medtem ko nekateri evropski politični voditelji in državljani pogosto dramatično zaznavajo trenutno priseljevanje proti Evropi, se spomnimo nekaterih števil: milijon beguncev in migrantov predstavlja enega na 508 prebivalcev Evropske unije (5). Še v Nemčiji in na Švedskem, kamor je namenjena večina priseljencev, ki prečka Sredozemlje, predstavljajo manj kot odstotek in pol prebivalstva. **Več kot 85 odstotkov oseb, ki bežijo pred vojno, konfliktom, preganjanjem, iščejo zaščito v sosednjih državah v razvoju, zelo velik delež ljudi je razseljenih celo znotraj svoje države.** Le 6 odstotkov od 4 milijonov Sircev, ki so pobegnili pred konfliktom, so varnost iskali v Evropi. Za primerjavo: 1,4 milijoni sirskih beguncev živijo v Libanonu, kar predstavlja četrtno prebivalstva.

Medtem ko nekateri ljudje, ki pridejo v Evropo, iščejo zaščito, drugi pridejo, da bi izboljšali obete za prihodnost zase in za svoje družine. Vendar je vedno težje izrecno razlikovati med tema kategorijama. **V vse bolj globaliziranem svetu, kjer so ljudje vedno bolj mobilni ali težijo k večji mobilnosti – zaradi tehnoloških možnosti, močnejših transnacionalnih vezi in večjega dostopa do informacij ter pismenosti – in kjer razlike v bogastvu ter pričakovanih plačah ostajajo pomembne, so migracije postale kazalnik in ogledalo teh razlik.** V takšnem kontekstu se (ekonomski) migranti odločijo za selitev ne le v Evropo, temveč tudi v druge države v razvoju, da bi izboljšali svoje prihodnje možnosti in obete za svoje družine. Priseljevanje z juga na jug je tako pogosto kot priseljevanje z juga na sever (mit št. 3).

Ljudje se v Evropo pogosto selijo zaradi boljših zaposlitvenih priložnosti in višjih plač. Čeprav na

Se strinjate?

»Evropa ne more več absorbirati množičnih prihodov priseljencev, saj predstavljajo tveganje, da jo gospodarsko spodkopajo in politično uničijo.« (1)

Izveček iz članka »EU leaders to declare: 'We cannot take more migrants'« april 2015 (1)

Pogosto slišimo ...

Države se še vedno borijo proti učinkom gospodarskega nazadovanja, zato Evropa ne more več sprejeti priseljencev, ki prihajajo v iskanju delovnih mest, medtem ko stopnje brezposelnosti po vseh regijah ostajajo visoke. Poleg tega se vse več priseljencev ne uspe vključiti, ovirajo gospodarski in družbeni red ter kulturno identiteto države sprejemnice.

politični ravni to ni prepoznano, nekateri ključni sektorji evropskega gospodarstva temeljijo na delavcih migrantih (mit št. 7). Medtem ko revščina, nizke plače in pomanjkanje zaposlitvenih možnosti predstavljajo pomemben dejavnik spodbujanja migracij, je tudi povpraševanje po poceni delovni sili pomemben dejavnik, ki pritegne delovne migracije. »Zelo slabo plačana delovna mesta v kmetijstvu, v gradbeništvu, v zdravstveni oskrbi ali pri skrbi za starejše ali skrbi za mlade /.../. Priznati nočemo našega trga dela v sivi ekonomiji, ker nam je všeč cena paradižnika v juniju; všeč nam je, da je naša čistilka poceni,« je dejal posebni poročevalec Združenih narodov o človekovih pravicah migrantov François Crépeau.

V Turčiji največje število beguncev na svetu

Od prevrata v Siriji marca 2011 in trajajočega nasilja ter konfliktov se je število razseljenih Sircev, ki so prestopili mejo s Turčijo, hitro povečevalo. Turčija trenutno gosti 1,9 milijonov beguncev iz Sirije, več kot katera koli država na svetu. Ta številka ne upošteva velikega števila neregistriranega begunskega prebivalstva v državi.

Tak položaj je postavil sprejemno zmogljivost Turčije na preizkušnjo: tabori so pogosto v slabih razmerah, prenapolnjeni, primanjkuje jim osnovnih potrebščin. Več kot 80 odstotkov beguncev je nastanjenih izven taborov v mestih in so pogosto prepuščeni sami sebi. Skrbi nas lahko za dobrobit sirskih otrok in mladine, saj večina nima dostopa do izobraževanja ter so ranljivi za izkoriščanje (7).

Številni Sirci si prizadevajo za preselitev v tretjo državo. Zato je imela odločitev Evrope, da ne odpre varnih in zakonitih poti, po katerih bi begunci dosegli Evropo, zastrašujoče socialne in politične posledice – tisoči se še vedno utopijo v Sredozemskem morju na njihovi poti v Evropsko unijo in tisti, ki jim uspe, se soočajo z zelo negotovo prihodnostjo.

Viri:

- (1) Gotev, Georgi (2015): EU leaders to declare: 'We cannot take more migrants'. Euractiv.com, 23. april (<http://www.euractiv.com/sections/global-europe/eu-leaders-will-say-we-cannot-take-more-migrants-314027>).
- (2) IOM: Flash update: Missing Migrants Project: arrivals and fatalities in the Mediterranean (1. januar do 10. september 2015) (<http://missingmigrants.iom.int/>).
- (3) Kingsley, Patrick (2015): 10 truths about Europe's migrant crisis. The Guardian, 10. avgust (<http://www.theguardian.com/uk-news/2015/aug/10/10-truths-about-europes-refugee-crisis>).
- (4) UNHCR (2015): UNHCR Global Appeal 2015 Update – Turkey (<http://www.unhcr.org/5461e60c52.html>).
- (5) UN Department of Economic and Social Affairs: World Population Prospects 2015 (<http://esa.un.org/unpd/wpp/>).
- (6) Jackson, Gabrielle (2015): UN's François Crépeau on the refugee crisis: 'Instead of resisting migration, let's organise it'. The Guardian, 22. april (<http://www.theguardian.com/world/2015/apr/22/uns-francois-crepeau-on-the-refugee-crisis-instead-of-resisting-migration-lets-organise-it>).
- (7) European Parliament (2015): MEPs give go-ahead to relocate an additional 120,000 asylum seekers in the EU. Press Release, 17. september (<http://www.europarl.europa.eu/news/en/news-room/content/20150915IPR93259/html/MEPs-give-go-ahead-to-relocate-an-additional-120000-asylum-seekers-in-the-EU>).

Naša vizija

- Priseljevanje je normalen pojav. Namesto da se mu upirajo, ga morajo Evropska unija in njene države članice omogočiti s pristopom, ki bo temeljil na človekovih pravicah skladno s 10.7 podciljem Agende 2030 za trajnostni razvoj.
- Evropska unija in njene države članice morajo ljudem, ki potrebujejo zaščito, ponuditi dostopne, zakonite in varne poti v Evropsko unijo, saj je to edina rešitev, da se preprečijo izgube življenj, ohranja človekovo dostojanstvo in spoštuje mednarodne obveznosti v okviru prava človekovih pravic ter begunskega prava. Poleg tega je obstoj zakonitih poti v Evropo edini način za boj proti tihotapcem in trgovini z ljudmi.
- Med državami članicami Evropske unije je potrebna večja solidarnost. Ta izjemna situacija, s katero se soočajo države, kot sta Grčija in Italija, zahteva izredne ukrepe, vključno s povečanimi prizadevanji za premestitve kot tudi večjo podporo krepitve prizadevanj akterjev v teh državah, ki se ukvarjajo s prihodi migrantov.
- Poleg tega bi morale države članice Evropske unije ustvariti dovolj varne, zakonite in pregledne poti za delovne migracije v Evropo za migrante z različnimi stopnjami usposobljenosti, na način, ki bi odražal dejanske potrebe po delu v Evropski uniji.

Gradivo so razvile organizacije Forum des Organisations de Solidarité Internationale issues des Migrations (FORIM) in International Catholic Migration Commission (ICMC) Evrope v sodelovanju z delovno skupino za migracije ter razvoj Evropskega združenja nevladnih organizacij za pomoč in razvoj (European NGO Confederation for Relief and Development – CONCORD). Slovenska inačica je nastala v sklopu projekta Svetovljanska Evropa, ki ga financira Evropska komisija in deloma sofinancira Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije. 2016

SLOGA
SLOVENIAN GLOBAL ACTION

worldwide europe

MEDNARODNO RAZVOJNO
SODELOVANJE SLOVENIJE
SLOVENIA'S DEVELOPMENT
COOPERATION

**POVEJ
NAPREJ!**